

U S T A W A

z dnia ..... 2024 r.

o zmianie ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. poz. 1130) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 wyrazy „0,125%” zastępuje się wyrazami „0,07%”;
- 2) w art. 4 ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Podmioty skupujące bez wezwania naliczają i dokonują wpłat na Fundusz za okresy roczne w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, za który dokonuje się naliczenia wpłat.

2. Jeżeli wysokość kwoty należnej z tytułu naliczenia wpłat na Fundusz za dany rok nie przekracza pięciokrotności wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, tę należność zalicza się na poczet wpłat na Fundusz za kolejny rok, w którym wysokość kwoty należnej przekroczyła pięciokrotność wysokości kosztów tego upomnienia.

3. Do wpłat na Fundusz i deklaracji, o których mowa w art. 5, stosuje się odpowiednio przepisy działów III, V i VI ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 879), z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie przysługują:

- 1) dyrektorowi oddziału terenowego Krajowego Ośrodka jako organowi pierwszej instancji;
  - 2) Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka jako organowi odwoławczemu od decyzji dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka.”;
- 3) w art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot skupujący składa dyrektorowi oddziału terenowego Krajowego Ośrodka właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podmiotu skupującego, na formularzu opracowanym przez Krajowy Ośrodek i udostępnionym na

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawę z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa.

jego stronie podmiotowej, roczne deklaracje o wysokości naliczonych wpłat na Fundusz zawierające:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres tego podmiotu,
  - 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz numer z Krajowego Rejestru Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) lub – w przypadku podmiotów wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego – numer z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS),
  - 3) określenie rodzaju, ilości i wartości nabytych produktów rolnych stanowiących podstawę naliczenia wpłaty na Fundusz,
  - 4) kwotę należną z tytułu wpłaty na Fundusz za dany okres,
  - 5) numer rachunku bankowego tego podmiotu lub rachunku tego podmiotu prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej,
  - 6) pouczenie, że w przypadku niewpłacenia w terminie kwoty naliczonej lub wpłacenia tej kwoty w niepełnej wysokości ta deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – w terminie do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, za który dokonuje się naliczenia wpłat.”;
- 4) w art. 7 wyrazy „2,5%” zastępuje się wyrazami „5%”;
  - 5) w art. 8 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) środki finansowe odzyskane przez Krajowy Ośrodek w wyniku prowadzonych postępowań upadłościowych, restrukturyzacyjnych i cywilnych, od podmiotów skupujących, które stały się niewypłacalne, na rzecz Funduszu z tytułu roszczeń po wypłacie producentom rolnym rekompensat, o których mowa w art. 10 ust. 1.”;
  - 6) w art. 10:
    - a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
„1. Ze środków finansowych Funduszu przyznaje się i wypłaca rekompensatę producentowi rolnemu, który nie otrzymał zapłaty za produkty rolne wyprodukowane przez tego producenta rolnego i zbyte podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny, zwaną dalej „rekompensatą”.
    2. Wysokość rekompensaty ustala się jako iloczyn procentowej stawki ustalonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 5 i kwoty wierzytelności netto za wyprodukowane przez producenta rolnego i zbyte produkty rolne, za które producent

rolny nie otrzymał zapłaty od podmiotu skupującego, który stał się niewypłacalny, przy czym, ustalając wysokość rekompensaty bierze się pod uwagę wierzytelność, która:

- 1) powstała przed datą niewypłacalności podmiotu skupującego;
  - 2) jest wierzytelnością istniejącą w dniu wydania decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1;
  - 3) nie jest:
    - a) przedawniona,
    - b) obciążona prawami osób trzecich,
    - c) zajęta.”,
- b) w ust. 3 uchyla się pkt 6,
- c) w ust. 4 uchyla się pkt 9;
- 7) w art. 11:
- a) uchyla się ust. 2,
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Podmiot skupujący, syndyk albo inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu informują producentów rolnych ujętych w wykazie, o którym mowa w ust. 1, o przekazaniu tego wykazu Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka, w terminie miesiąca od dnia jego przekazania.”;
- 8) w art. 12:
- a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Wydanie decyzji o przyznaniu rekompensaty przerywa bieg terminu przedawnienia wierzytelności, o której mowa w art. 11 ust. 1, w dniu, w którym ta decyzja stała się ostateczna.”,
  - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Rekompensata stanowi pomoc *de minimis* w rolnictwie i może być przyznana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.²⁾) oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.”,

---

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 511 z 22.02.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2022, str. 55 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2391, 05.10.2023.

- c) w ust. 3:
- pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) numer rachunku bankowego producenta rolnego lub rachunku producenta rolnego prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na który ma zostać dokonana wypłata rekompensaty;”,
  - dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) oświadczenie o prawdziwości danych i oświadczeń zawartych we wniosku i dołączonych do niego załącznikach oraz klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, przy czym ta klauzula zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”,
- d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
- „3a. Do wniosku o przyznanie rekompensaty dołącza się:
- 1) oświadczenie albo zaświadczenia dotyczące pomocy *de minimis* w rolnictwie oraz informacje niezbędne do udzielenia pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702);
  - 2) oświadczenie wnioskodawcy, że wierzytelności objęte wnioskiem:
    - a) powstały przed datą niewypłacalności podmiotu skupującego,
    - b) są wierzytelnościami istniejącymi na dzień złożenia wniosku o przyznanie rekompensaty,
    - c) nie są:
      - przedawnione,
      - obciążone prawami osób trzecich,
      - zajęte.”,
- e) w ust. 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Brak odpowiedzi od podmiotu skupującego, który stał się niewypłacalny, syndyka albo innej osoby sprawującej zarząd nad majątkiem tego podmiotu uznaje się za potwierdzenie, że producent rolny nie otrzymał zapłaty za zbyte produkty rolne.”,
- f) w ust. 5 po wyrazach „producenta rolnego” dodaje się wyrazy „lub rachunek producenta rolnego prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej”;

9) w art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z dniem, w którym decyzja o przyznaniu rekompensaty stała się ostateczna, następuje z mocy prawa przejście na Krajowy Ośrodek wiarytelności producenta rolnego objętych rekompensatą, do wysokości przyznanej rekompensaty.”;

10) w art. 17 w ust. 1:

a) uchyla się pkt 1,

b) pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) nie przekazuje w terminie wykazu, o którym mowa w art. 11 ust. 1,

3) nie informuje w terminie producentów rolnych ujętych w wykazie, o którym mowa w art. 11 ust. 1, o przekazaniu tego wykazu”;

11) w art. 23 uchyla się ust. 3 i 4.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 858 i 859) w art. 3a wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie;

„15) z rocznej deklaracji, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa, lub deklaracji, o której mowa w art. 5 ust. 4 ustawy o zmianie ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z. ...);”;

2) w § 2 w pkt 1 wyrazy „w kwartalnej deklaracji, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa” zastępuje się wyrazami „w rocznej deklaracji, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa, lub w deklaracji, o której mowa w art. 5 ust. 4 ustawy o zmianie ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa oraz niektórych innych ustaw”.

Art. 3. W ustawie z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 700) w art. 9 w ust. 2 w pkt 26 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 27 w brzmieniu:

„27) obsługa merytoryczna, organizacyjno-prawna, techniczna i kancelaryjno-biurowa Funduszu Ochrony Rolnictwa oraz wykonywanie innych zadań, w tym związanych z przyznawaniem i wypłatą rekompensat, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. poz. 1130 oraz z 2024 r. poz. ...).”.

Art. 4. 1. Do wpłat na Fundusz Ochrony Rolnictwa, zwany dalej „Funduszem”, należnych za pierwszy i drugi kwartał 2024 r., w tym do egzekucji należności z tytułu tych wpłat, stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

2. Jeżeli wysokość kwoty należnej z tytułu naliczenia wpłat na Fundusz za pierwszy i drugi kwartał 2024 r. nie przekracza dwudziestokrotności wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, tę należność zalicza się na poczet wpłat na Fundusz za okres od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r., chyba że ta należność została wpłacona na Fundusz przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 5. 1. Wpłaty na Fundusz za okres od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. są naliczane w wysokości określonej zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą i dokonywane w terminie do dnia 31 stycznia 2025 r.

2. Jeżeli wysokość kwoty należnej z tytułu naliczenia wpłat na Fundusz za okres, o którym mowa w ust. 1, nie przekroczy pięciokrotności wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, tę należność zalicza się na poczet wpłat na Fundusz za kolejny rok, w którym wysokość kwoty należnej przekroczy pięciokrotność wysokości kosztów tego upomnienia.

3. Jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy wpłaty na Fundusz za trzeci kwartał 2024 r. zostały dokonane zalicza się je na poczet wpłat na Fundusz, o których mowa w ust. 1.

4. Deklarację o wysokości naliczonych wpłat na Fundusz za okres od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. składa się zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 5. Do przyznawania i wypłaty rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, za produkty rolne określone w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zbyte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz do sporządzania i przekazywania dodatkowego wykazu, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, dotyczącego producentów rolnych w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), którym przysługuje wierzytelność z tytułu zbycia tych produktów rolnych, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Paweł Małaczek
zastępca dyrektora
Departamentu Prawnego
za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
/podpisano elektronicznie/

Uzasadnienie

Funkcjonujące przepisy ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. poz. 1130) umożliwiają wydanie decyzji o przyznaniu rekompensaty dla producentów rolnych i jej wypłatę ze środków zgromadzonych na rachunku Funduszu w przypadku braku zapłaty za sprzedane produkty rolne podmiotom skupującym, które stały się niewypłacalne. Program pomocy w formie wypłat rekompensat uzyskał notyfikację w Komisji Europejskiej do końca czerwca 2024 r. Wydane do końca czerwca 2024 r. przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) decyzje o przyznaniu rekompensat są pomocą publiczną udzieloną na podstawie notyfikacji KE (SA.111129(2023/N – TCTF). Od dnia 1 lipca 2024 r. KOWR może wydawać decyzje wyłącznie przy równoczesnym stosowaniu przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.).

Podmioty skupujące oraz ich zrzeszenia i organizacje zgłaszają swoje niezadowolenie wobec nałożonego na nich ustawowego obowiązku w zakresie deklarowania, naliczania i wpłacania na rachunek Funduszu Ochrony Rolnictwa należności w kwocie 0,125% wartości skupionych produktów rolnych w cenach netto.

Celem wprowadzenia zmian w ustawie o Funduszu Ochrony Rolnictwa jest umożliwienie:

1) wydawania od dnia 1 lipca 2024 r. przez KOWR decyzji o rekompensatach, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym,

2) zmniejszenia kwot wpłacanych przez podmioty skupujące należności do kwoty wynikającej z pomnożenia zmniejszonego współczynnika z 0,125% do 0,07% wartości skupionych produktów rolnych w cenach netto,

3) ograniczenia składanych deklaracji i terminu wpłacania należności na rachunek Funduszu Ochrony Rolnictwa do rocznych deklaracji i jednorazowych wpłat na rachunek do dnia 31 stycznia roku następnego po roku rozliczeniowym (kalendarzowym),

4) rezygnacji z nakładania kar za brak złożenia przez podmioty skupujące deklaracji; sankcje będą dotyczyły wyłącznie braku wpłat należności na rachunek FOR,

5) wyłączeniu wypisania działalności z CEIDG jako podstawy do uznania podmiotu za niewypłacalny, pozostaną tylko sądowe postanowienia o upadłości, likwidacji lub restrukturyzacji podmiotu skupującego jako podstawa do uznania podmiotu jako niewypłacalnego,

6) podwojenia odpisu na rzecz KOWR z 2,5% do 5 % z tytułu opłacenia kosztów związanych z obsługą FOR w związku z obniżeniem współczynnika wpłat należności przez podmioty skupujące oraz rozszerzenia zakresu zadań KOWR w ustawie o KOWR o zadanie określone w nowelizowanej ustawie,

7) zmniejszenia kwoty wolnej od wpłat z dwudziestokrotności do pięciokrotności wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji; ta kwota należności zaliczana będzie na poczet wpłat na Fundusz za kolejny rok, w którym wysokość kwoty należnej przekroczyła pięciokrotność wysokości kosztów tego upomnienia,

8) rezygnacji w wypłat rekompensat za wierzytelności producentów rolnych z tytułu zbycia produktów rolnych powstałych po dacie niewypłacalności podmiotu.

W 2024 r. wnioski o rekompensaty były zbierane w oddziałach terenowych KOWR w okresie 1 luty - 31 marzec 2024 r. Do końca czerwca 2024 r. KOWR wydał wszystkie decyzje dotyczące wniosków zebranych w 2024 r. Kolejny nabór wniosków odbędzie się w lutym i marcu 2025 r. Wprowadzane złagodzenie warunków składania deklaracji oraz wpłaty należności przez podmioty skupujące na rachunek FOR oznacza, że od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia 2024 r. deklaracje, jak i wpłaty będą dokonywane w 2025 r. przy zastosowaniu wskaźnika 0,07%. W okresie 10 lat szacuje się zmniejszenie kosztów uzyskania dochodów podmiotów skupujących o ok. 680 mln zł.

Stąd proponuje się, aby obniżony wskaźnik odpisu na rachunek FOR, jak i przepisy dotyczące składania deklaracji i wpłacania należności weszły w życie z mocą od dnia 1 lipca 2024 r.

Rezygnacja w wypłat rekompensat za wierzytelności producentów rolnych z tytułu zbycia produktów rolnych powstałych po dacie niewypłacalności podmiotu zapobiegnie zwiększaniu zadłużenia podmiotów, które stały się niewypłacalne, tym samym zwiększając możliwości realizacji należności z masy upadłościowej.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy zostanie zamieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces legislacyjny.

Projekt ustawy został zgłoszony do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów i uzyskał nr UD 99.